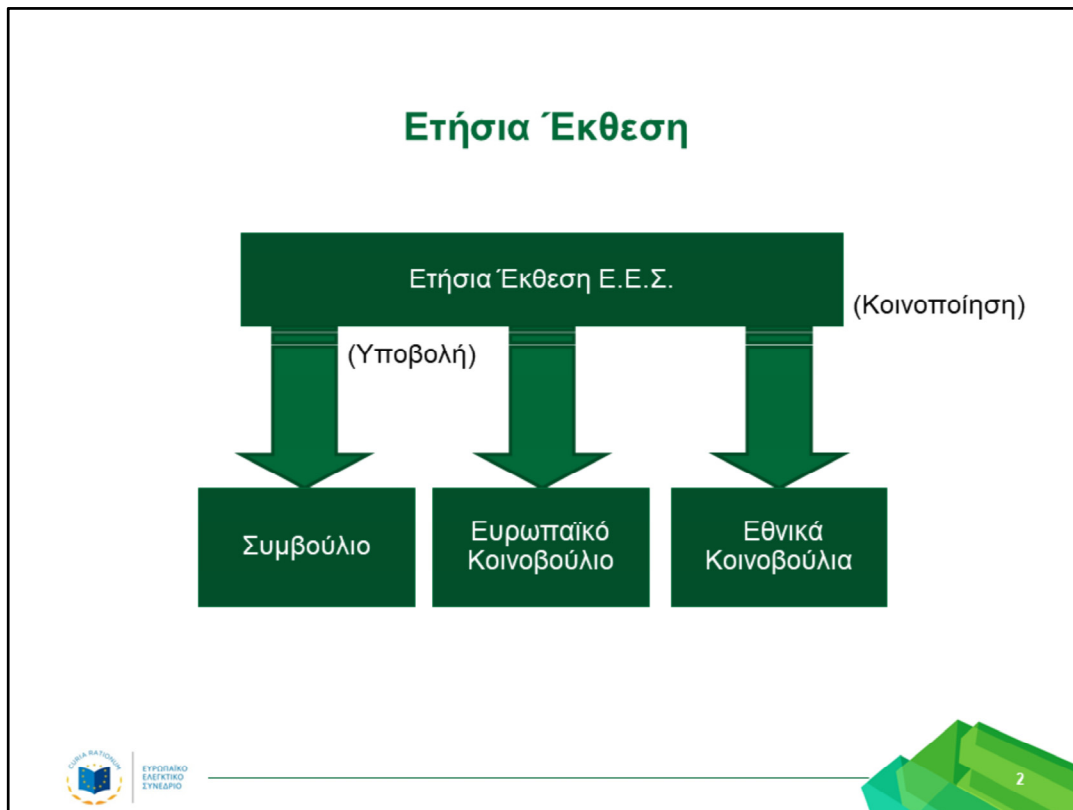

Συμπεράσματα από την Ετήσια έκθεση

Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο 2017

Νικόλαος Μηλιώνης
Μέλος
του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου

Το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο κάθε χρόνο διατυπώνει μια **ελεγκτική γνώμη**. Η γνώμη αυτή (δήλωση αξιοπιστίας) περιλαμβάνεται στην ετήσια έκθεσή του σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού. Η ετήσια έκθεση υποβάλλεται στο **Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο** και το **Συμβούλιο** και κοινοποιείται στα εθνικά κοινοβούλια των κρατών μελών.

Η ετήσια έκθεση του Συνεδρίου αποτελεί, μαζί με τις ειδικές εκθέσεις του, τη βάση της διαδικασίας **χορήγησης απαλλαγής**. Στο πλαίσιο της διαδικασίας της απαλλαγής, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, ύστερα από σύσταση του Συμβουλίου, αποφασίζει κατά πόσον

η Επιτροπή άσκησε ικανοποιητικά τα καθήκοντά της σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού, και την απαλλάσσει ή όχι.

Ως γνωστόν, ο προϋπολογισμός της ΕΕ είναι κατά κύριο λόγο προϋπολογισμός επενδύσεων [οι διοικητικές δαπάνες δεν ξεπερνούν το 7% - στη Γαλλία είναι 40%]. Για τους διάφορους τομείς του, εντός του -7ετούς διάρκειας- Πολυετούς Δημοσιονομικού Πλαισίου, ορίζονται ετήσια ανώτατα όρια, και τα διαθέσιμα κονδύλια κατανέμονται εκ των προτέρων στα κράτη-μέλη.

Αν και προβλέπονται ήδη ορισμένοι μηχανισμοί ευελιξίας που συνδέονται με τις επιδόσεις (όπως το αποθεματικό επίδοσης και οι εκ των προτέρων αιρεσιμότητες), οι μηχανισμοί αυτοί έχουν περιορισμούς. Παρόλο που οι δραστηριότητες

χαμηλών επιδόσεων μπορούν να αντικατασταθούν με άλλες, με καλύτερες επιδόσεις, στον ίδιο τομέα και στο ίδιο κράτος, το περιθώριο ευελιξίας είναι περιορισμένο.

Ο ετήσιος προϋπολογισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης δαπανάται σε ευρύ φάσμα τομέων. Οι πραγματοποιούμενες πληρωμές σκοπό έχουν την υποστήριξη ποικίλων δραστηριοτήτων, όπως είναι η γεωργία και η ανάπτυξη των αγροτικών και αστικών περιοχών, τα έργα υποδομής στο τομέα των μεταφορών, η έρευνα, η επιμόρφωση ανέργων, η στήριξη προς χώρες που επιθυμούν να ενταχθούν στην Ευρωπαϊκή Ένωση ή η βοήθεια προς γειτονικές και αναπτυσσόμενες χώρες.

Το μεγαλύτερο μέρος του προϋπολογισμού αφορά τους **φυσικούς πόρους** (56,5 δισεκατομμύρια ευρώ – 41% του συνόλου) και την **οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή** (35,7 δισεκατομμύρια ευρώ – 26% συνόλου), και την «**Ανταγωνιστικότητα**» (21,4 δισεκατομμύρια ευρώ – 15,6% του συνόλου).

Αποθεματικά επιδόσεων: Αποτελούν τμήμα των προγραμμάτων, αλλά πρόκειται να κατανεμηθούν ή να ανακατανεμηθούν οριστικά, ανάλογα με το αποτέλεσμα της επανεξέτασης των επιδόσεων.

Ex ante conditionalities: Προϋποθέσεις που βασίζονται σε προκαθορισμένα κριτήρια που προβλέπονται και θεωρούνται προαπαιτούμενα για την αποτελεσματική και αποδοτική χρήση των ευρωπαϊκών επιδοτήσεων.

Συνολικές διαπιστώσεις: δημοσιονομική και χρηματοοικονομική διαχείριση

Το 2017 η ΕΕ ανέλαβε υποχρεώσεις ανερχόμενες σε **158,7 δισεκατομμύρια ευρώ**, κατά 1 δισεκατομμύριο περίπου λιγότερο από το ποσό που ήταν διαθέσιμο για την ανάληψη υποχρεώσεων στον προϋπολογισμό.

Οι πραγματοποιηθείσες πληρωμές ανήλθαν σε **124,7 δισεκατομμύρια ευρώ**, ήταν δηλαδή σημαντικά **χαμηλότερες από αυτές που είχαν εγγραφεί στον προϋπολογισμό**, κυρίως επειδή τα κράτη μέλη υπέβαλαν λιγότερες αιτήσεις απόδοσης δαπανών από τις προβλεπόμενες για τα πολυετή προγράμματα, στο πλαίσιο των ευρωπαϊκών διαρθρωτικών και επενδυτικών ταμείων (ΕΔΕΤ) της

περιόδου 2014-2020.

Συνολικές διαπιστώσεις: δημοσιονομική και χρηματοοικονομική διαχείριση

Η απορρόφηση των κονδυλίων σε πανευρωπαϊκό επίπεδο ήταν εξαιρετικά αργή.

Στο τέλος του 2017, το συνολικό πανευρωπαϊκό **μέσο ποσοστό απορρόφησης** (16 %) για το ΠΔΠ 2014-2020 ήταν **χαμηλότερο** ακόμη και από το ποσοστό την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου ΠΔΠ (22 % το 2010).

Στην Ελλάδα, το ποσοστό απορροφητικότητας των ευρωπαϊκών κονδυλίων είναι ικανοποιητική. Η χώρα μας βρίσκεται πάνω από τον μέσο όρο των λοιπών κρατών-μελών και ελαφρά καλύτερο από εκείνο της προηγούμενης προγραμματικής περιόδου.

Συγκεκριμένα, η Ελλάδα βρίσκεται στην 5^η καλύτερη θέση (μετά την Φιλανδία, Αυστρία, Ιρλανδία και Λουξεμβούργο). Η απορροφητικότητα στη χώρα μας το 2017 ήταν 25% περίπου, ενώ το 2010 περίπου 22%.

Ήδη από το 2016, το ΕΕΣ υπογράμμισε το ενδεχόμενο τα κράτη-μέλη να δυσκολευθούν να εντοπίσουν επαρκή αριθμό έργων υψηλής ποιότητας. Στην έκθεση του 2017, οι ελεγκτικές εργασίες του επιβεβαίωσαν ότι τα κράτη-μέλη πρέπει να βρουν μια συμβιβαστική λύση μεταξύ της ταχείας απορρόφησης των κονδυλίων και της επιλογής έργων υψηλής ποιότητας, κάτι που είναι χρονοβόρο ως διαδικασία.

Συνολικές διαπιστώσεις

Τα βασικά συμπεράσματα της ετήσιας έκθεσης για το οικονομικό έτος 2017 μπορούν να συνοψιστούν στα εξής:

Το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο διατυπώνει γνώμη χωρίς επιφύλαξη σχετικά με την **αξιοπιστία των λογαριασμών** της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το οικονομικό έτος **2017**.

Τα **έσοδα** για το 2017, λαμβανόμενα ως σύνολο, ήταν **νόμιμα και κανονικά**, όπως και κατά τα προηγούμενα οικονομικά έτη.

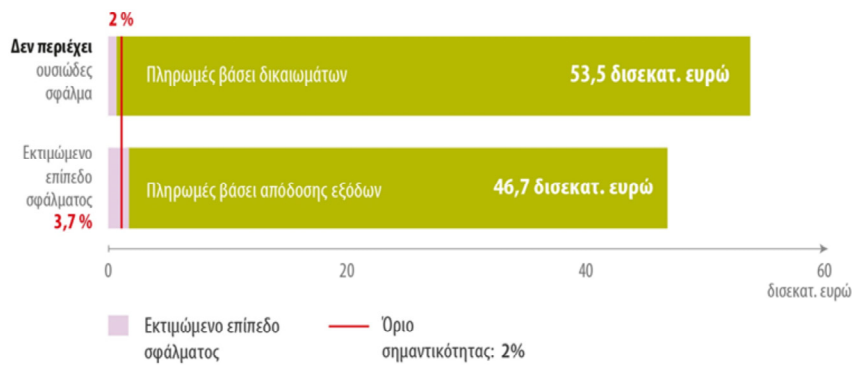
Το **εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος** στις πληρωμές από τον προϋπολογισμό της ΕΕ εξακολουθεί να μειώνεται. Το 2017 ήταν 2,4 %, σημειώνοντας μείωση από το 3,1 % το 2016 και το 3,8 % το 2015.

Για δεύτερη φορά από τότε που αρχίσαμε να παρέχουμε δήλωση αξιοπιστίας το 1994, διατυπώνουμε **γνώμη με επιφύλαξη (και όχι αρνητική γνώμη)**. Αυτό συνέβη διότι βάσει των ελεγκτικών δοκιμασιών που διενεργήθηκαν σε δείγμα πράξεων πληρωμής (ελέγξαμε περίπου 700 πράξεις για το 2017) διαπιστώθηκε ότι ένα πολύ μεγάλο τμήμα των δαπανών δεν περιείχε σημαντικό επίπεδο σφάλματος (κάτω του 2%).

Σύμφωνα με την μεθοδολογία μας, ο ελεγκτής οφείλει να διατυπώνει γνώμη με επιφύλαξη όταν έχοντας συγκεντρώσει επαρκή και κατάλληλα αποδεικτικά στοιχεία ελέγχου, συμπεραίνει ότι οι ανακρίβειες ή οι περιπτώσεις μη συμμόρφωσης (μη νομιμότητας), μεμονωμένα ή αθροιστικά, είναι ουσιώδεις, αλλά όχι διάχυτες στους ετήσιους λογαριασμούς ή στις πράξεις στις οποίες αυτοί βασίζονται.

Εν προκειμένω οι περιπτώσεις μη συμμόρφωσης (μη νομιμότητας) κρίθηκαν ως μη διάχυτες διότι αφορούσαν συγκεκριμένα κονδύλια του προϋπολογισμού (στις πληρωμές βάσει απόδοσης εξόδων).

Περί το ήμισυ των δαπανών του 2017 δεν περιέχει ουσιώδη σφάλματα

Οι μεν **πληρωμές για την απόδοση εξόδων** περιλαμβάνουν τις δαπάνες των τομέων με τα **υψηλότερα ποσοστά σφάλματος (3,7%)**.

Οι πληρωμές στο πλαίσιο συστημάτων απόδοσης εξόδων

περιλαμβάνουν τις δαπάνες που πραγματοποιούνται στους τομείς με τα υψηλότερα ποσοστά σφάλματος, μεταξύ άλλων τις δαπάνες για έρευνα που περιλαμβάνονται στους τομείς «Ανταγωνιστικότητα για την ανάπτυξη και την απασχόληση», και «Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή», «η αγροτική ανάπτυξη, τα μέτρα στήριξης της αγοράς, το περιβάλλον, η δράση για το κλίμα και η αλιεία».

Από την άλλη, οι **πληρωμές βάσει δικαιωμάτων**, όπου, επαναλαμβάνω, δεν βρέθηκαν ουσιώδη σφάλματα, αντιστοιχούν περίπου στο ήμισυ (53 %) των δαπανών που υποβάλαμε σε έλεγχο το 2017 και περιλαμβάνουν **τις άμεσες ενισχύσεις προς τους γεωργούς**,

ήτοι το μεγαλύτερο τμήμα των δαπανών στο πλαίσιο των τομέων «Φυσικοί πόροι: άμεσες ενισχύσεις», και τις δαπάνες «**Διοίκησης**».

Για τους προαναφερόμενους τομείς, το εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος ήταν **χαμηλότερο του ορίου σημαντικότητας του 2 %**.

Φυσικοί πόροι: 56,6 δισεκατ. ευρώ

Φυσικοί πόροι συνολικά	
Περιέχει ουσιώδη σφάλματα	Ναι
Εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος	2,4 %

ΕΡΕΥΝΑΚΟ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ
ΣΥΝΕΔΡΙΟ

8

Γεωργία: Όσον αφορά τις άμεσες ενισχύσεις, χάρη στις συνεχείς βελτιώσεις των συστημάτων δικλίδων ελέγχου (control systems), το επίπεδο σφάλματος για το 2017 παρέμεινε κάτω του ορίου σημαντικότητας του 2 %.

Ως γνωστόν στις άμεσες ενισχύσεις, η βασική παράμετρος για να κριθεί η νομιμότητα της πληρωμής είναι η έκταση των γεωργικών γαιών. Χάρη, όμως, στις συνεχείς βελτιώσεις των συστημάτων ελέγχου των κρατών μελών το επίπεδο σφάλματος για το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων μειώθηκε το 2017 και βρίσκεται, όπως είπαμε παραπάνω, για δεύτερη φορά κάτω από το όριο σημαντικότητας του 2

% . Κύριοι λόγοι που συνετέλεσαν σε αυτό το αποτέλεσμα ήταν ο αναθεωρημένος ορισμός των μόνιμων βοσκοτόπων, οι βελτιώσεις στο σύστημα αναγνώρισης αγροτεμαχίων (LPIS) και η νέα αίτηση ενίσχυσης με γεωχωρικά στοιχεία (geospatial aid application).

Εντούτοις, εντοπίζουμε ένα επίμονα υψηλό επίπεδο σφάλματος σε περιοχές που αντιστοιχούν στο ένα τέταρτο του προϋπολογισμού για τους «Φυσικούς Πόρους», που περιλαμβάνει την αγροτική ανάπτυξη, το περιβάλλον, την κλιματική δράση και την αλιεία.

Οι κύριες πηγές σφαλμάτων ήταν η μη τήρηση των προϋποθέσεων επιλεξιμότητας, η παροχή ανακριβών πληροφοριών σχετικά με την έκταση ή τον αριθμό των ζώων και η μη συμμόρφωση των δικαιούχων με τις γεωργοπεριβαλλοντικές δεσμεύσεις που είχαν αναλάβει.

Περιπτώσεις πιθανολογούμενης απάτης που εντοπίζονται στο πλαίσιο των ελεγκτικών εργασιών μας

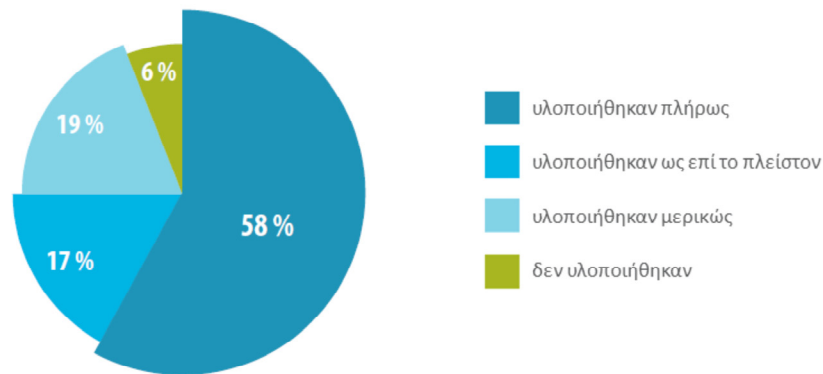
Κοινοποιούμε στην OLAF, την Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όλες τις πιθανολογούμενες περιπτώσεις απάτης που εντοπίζουμε κατά τους ελέγχους μας.

- 13 ήταν οι περιπτώσεις πιθανολογούμενης απάτης που εντοπίστηκαν στο πλαίσιο του ελέγχου για το 2017.
- Αυτές οι περιπτώσεις πιθανολογούμενης απάτης αφορούσαν την τεχνητή δημιουργία των αναγκαίων συνθηκών για την είσπραξη χρηματοδότησης από την ΕΕ, τη δήλωση δαπανών που δεν πληρούσαν τα κριτήρια επιλεξιμότητας και παρατυπίες στον τομέα των δημόσιων συμβάσεων.

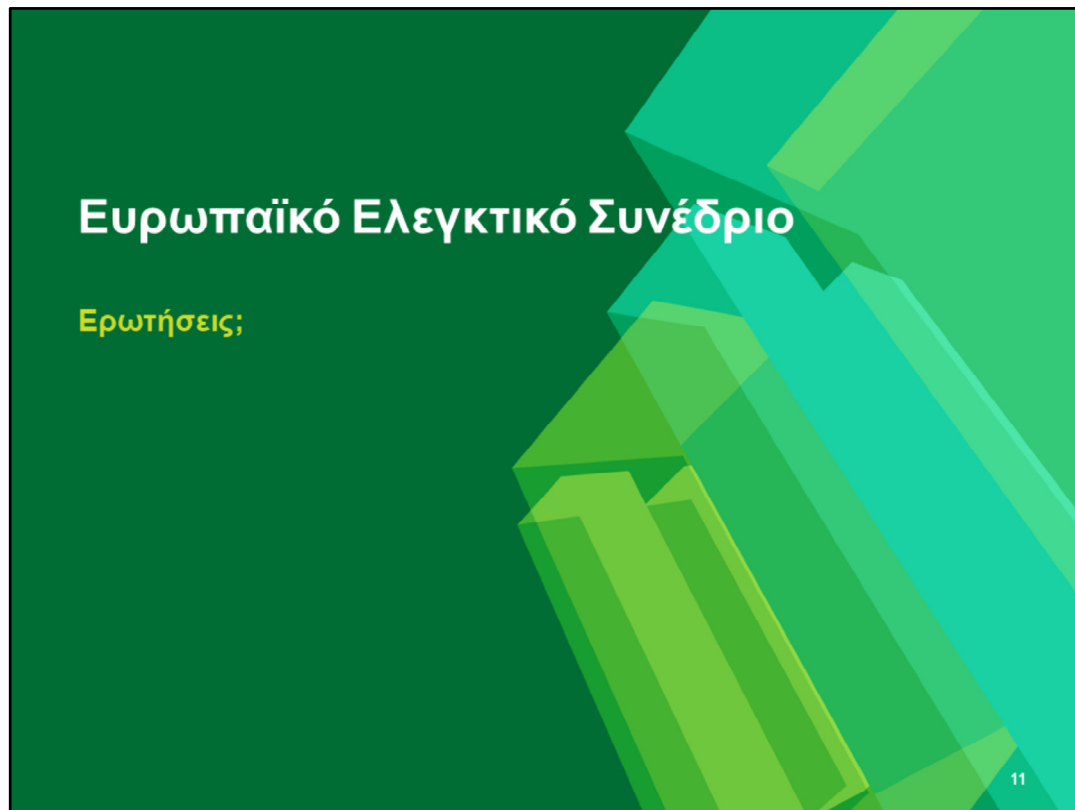
Στην συντριπτική πλειονότητα οι περιπτώσεις σφαλμάτων που εντοπίζονται ΔΕΝ συνιστούν περιπτώσεις απάτης. Βέβαια, οι περιπτώσεις απάτης δεν εντοπίζονται εύκολα κατά την εφαρμογή των συνήθων ελεγκτικών διαδικασιών. Όμως, στις περιπτώσεις που το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο θεωρεί ότι υπάρχουν δικαιολογημένες υπόνοιες **απάτης**, τα σχετικά στοιχεία διαβιβάζονται στην **Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF)**, η οποία διενεργεί τις σχετικές έρευνες και δίνει την κατάλληλη συνέχεια, σε συνεργασία με τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών. Το 2017, όπως είπαμε, διαβιβάστηκαν **13 περιπτώσεις**.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2017 οι περιπτώσεις πιθανολογούμενης απάτης που είχαμε αναφέρει στην OLAF μεταξύ 2010 και 2016 είχαν ως αποτέλεσμα 55 έρευνες. Στις 31 Δεκεμβρίου 2017, στο πλαίσιο των εν λόγω υποθέσεων, η OLAF είχε διατυπώσει συστάσεις για ανακτήσεις συνολικού ύψους 294.7 εκατομμυρίων ευρώ.

Παρακολούθηση της συνέχειας που δίδεται στις συστάσεις μας

- Αναλύσαμε **135 συστάσεις** που διατυπώθηκαν σε 17 ειδικές εκθέσεις που δημοσιεύσαμε το 2014.
- Σε αρκετές περιπτώσεις οι συστάσεις μας είχαν οδηγήσει στη λήψη συγκεκριμένων διορθωτικών μέτρων, και η μεγάλη πλειονότητα των συστάσεων που υλοποιήθηκαν πλήρως είχε **υλοποιηθεί εντός δύο ετών**.
- Σε ποσοστό 19 % των περιπτώσεων οι συστάσεις είχαν υλοποιηθεί μόνον εν μέρει, και **εξακολουθούσαν να υφίστανται σημαντικές αδυναμίες**.

Κατά την παρουσίαση της ετήσιας έκθεσης του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου στην Επιτροπή Ελέγχου του Προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, ο Πρόεδρος του Συνεδρίου τόνισε ότι

«Ο συνολικός προϋπολογισμός της ΕΕ δεν ξεπερνά το 1% περίπου του ακαθάριστου εγχώριου εισοδήματος ολόκληρης της ΕΕ. Επομένως, ενώ είναι σημαντικό να δαπανάται αποτελεσματικά ο προϋπολογισμός της ΕΕ, πρέπει επίσης να είμαστε ρεαλιστές για το τι μπορεί να επιτευχθεί με τα χρήματα που μας έχουν ανατεθεί. Εάν δημιουργούμε προσδοκίες που δεν μπορούν να επιτευχθούν, χάνουμε την εμπιστοσύνη των πολιτών

μας».

Όσον αφορά το μέλλον, το Συνέδριο δημοσίευσε πρόσφατα μια σειρά από γνωμοδοτήσεις για τις διάφορες προτάσεις σχετικά με τα οικονομικά της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την περίοδο 2021 έως 2027.

Εκφράζουμε την ικανοποίησή μας για το γεγονός ότι η Επιτροπή έχει αποδεχθεί τις προτάσεις μας, καθώς προτείνει πλέον η εκτέλεση του προϋπολογισμού να εστιάζεται στις επιδόσεις, την απλούστευση των διαδικασιών και την ευελιξία.

Το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο, ως η «δημοσιονομική συνείδηση» της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως χαρακτηριστικά ειπώθηκε με τους ελέγχους που διενεργεί και τις εκθέσεις που υποβάλλει στο Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο συμβάλλει στην επίτευξη της διαφάνειας των δημοσιονομικών και διοικητικών διαδικασιών και στην παροχή λογοδοσίας των όσων διαχειρίζονται στον Ευρωπαϊκό Προϋπολογισμό, δηλαδή το χρήμα των Ευρωπαίων φορολογουμένων, στους αιρετούς εκπροσώπους τους και τελικά στους ίδιους τους πολίτες.

Στοιχεία επικοινωνίας

Νικόλαος Μηλιώνης
Μέλος του Ε.Ε.Σ.

+352 4398 45258
Nikolaos.Milionis@eca.europa.eu

European Court of Auditors
12, Alcide de Gasperi
1615 Luxembourg

eca.europa.eu
eca-info@eca.europa.eu
@EUAuditorsECA

